

Світове господарство і міжнародні економічні відносини

УДК: 339.72:336.71(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17294871>

**Інтеграція України у світову фінансову систему: перспективи
співпраці з міжнародними фінансовими інститутами**

Петренко Ольга Павлівна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії
і економіки підприємства, факультет економіки та управління,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-9722-3785>

Шевченко Аліса Анатолівна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії
і економіки підприємства, факультет економіки та управління,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-3581-7884>

Запша Галина Миколіївна,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна
<https://orcid.org/0000-0003-2657-9367>

Соломонова Вікторія Валеріївна,

здобувачка 3 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності Економіка, Одеський державний аграрний університет, м.
Одеса, Україна, <https://orcid.org/0009-0003-9440-9658>

Тичкова Світлана Романівна,

здобувачка 2 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності Менеджмент, Одеський державний аграрний університет, м.
Одеса, Україна, <https://orcid.org/0009-0006-4924-3363>

Прийнято: 19.09.2025 | Опубліковано: 30.09.2025

Анотація. В статті розглядається дослідження напрямів, механізмів та інструментів інтеграції України у світову фінансову систему з оцінкою ефективності співпраці з міжнародними фінансовими інститутами та визначенням її впливу на економічний розвиток країни. **Метою** статті є обґрунтування практичних напрямків інтеграції фінансової системи України у глобальний фінансовий простір. **Методи.** Під час дослідження було застосовано ряд методів, за допомогою яких було розкрито мету та завдання дослідження: системний підхід (при розгляді фінансової системи України як частини глобальної економічної системи), статистичний аналіз (при оцінці показників зовнішнього боргу), контент-аналіз (дослідження програм, звітів і рекомендацій МВФ, Світового банку, ЄС). **Результати.** Досліджено сучасний стан взаємодії України з міжнародними фінансовими інститутами. Окреслено основні напрямки співпраці з МФІ. Наведено основні інструменти, через які відбувається співпраця з міжнародними фінансовими інститутами. Виділено бар'єри, які загрожують повній, ефективній інтеграції України у світову фінансову систему. Наведено ключові аргументи для забезпечення стійкості зовнішнього боргу України в довгостроковій перспективі. Визначено авторами пріоритетні напрямки та інструменти інтеграції фінансової системи України у глобальний фінансовий простір з урахуванням викликів глобалізації, воєнних та економічних ризиків. **Висновки.** Інтеграція України у світову фінансову систему — не просто можливість, а

необхідність для забезпечення стабільності, відновлення і сталого розвитку. Попри величезні виклики війни, боргової нестійкості, інфраструктурних втрат, країна вже має помітні досягнення: міжнародні програми з МВФ, значну зовнішню фінансову підтримку, проведення технічної допомоги і реформ. Успіх майбутньої інтеграції буде залежати від багатьох ключових складових. Якщо ці складові будуть реалізовані, інтеграція може стати базою для довгострокового економічного зростання, зменшення вразливості та підвищення життєздатності України як повноцінного учасника світової фінансової системи.

Ключові слова: *світова фінансова система, міжнародні фінансові інституції, макрофінансова стабільність, інструменти інтеграції, економічний розвиток.*

Integration of Ukraine into the Global Financial System: Prospects for Cooperation with International Financial Institutions

Olga Petrenko,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Economic Theory and Economics of Enterprises, Odessa State Agrarian University, Odessa, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0001-9722-3785>

Alisa Shevchenko,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Economic Theory and Economics of Enterprises, Odessa State Agrarian University, Odessa, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-3581-7884>

Halyna Zapsha,

Dr. Sc. (Ekon), Professor, Head of the Department of Management, Professor,

Odesa State Agrarian University, Ukraine, Odesa

<https://orcid.org/0000-0003-2657-9367>

Victoria Solomonova,

a third-year student of the first (bachelor's) level of higher education,

majoring in 051 Economics, Odessa State Agrarian University, Odessa, Ukraine

<https://orcid.org/0009-0003-9440-9658>

Svitlana Tychkova,

a second-year student of the second (master's) level of higher education,

majoring in Management, Odessa State Agrarian University, Odessa, Ukraine

<https://orcid.org/0009-0006-4924-3363>

Abstract. *The article examines the study of directions, mechanisms, and instruments of Ukraine's integration into the global financial system, with an assessment of the effectiveness of cooperation with international financial institutions and the identification of its impact on the country's economic development. **Purpose** of the article is to substantiate practical directions for integrating Ukraine's financial system into the global financial space. **Methods.** A number of methods were applied to achieve the research objectives: a systemic approach (considering Ukraine's financial system as part of the global economic system), statistical analysis (in assessing external debt indicators), and content analysis (examining programs, reports, and recommendations of the IMF, World Bank, and EU). **Results.** The current state of Ukraine's interaction with international financial institutions has been analyzed. The main areas of cooperation with IFIs have been outlined. The principal instruments of cooperation*

with international financial institutions have been identified. Barriers threatening Ukraine's full and effective integration into the global financial system have been highlighted. Key arguments for ensuring the sustainability of Ukraine's external debt in the long term have been presented. The authors have identified the priority directions and instruments for integrating Ukraine's financial system into the global financial space, taking into account the challenges of globalization, as well as military and economic risks. **Conclusions.** Ukraine's integration into the global financial system is not merely an opportunity but a necessity for ensuring stability, recovery, and sustainable development. Despite the enormous challenges of war, debt instability, and infrastructure losses, the country has already achieved significant progress: IMF programs, substantial external financial support, technical assistance, and reforms. The success of future integration will depend on the implementation of a number of key factors. If these factors are realized, integration may serve as the foundation for long-term economic growth, reduced vulnerability, and enhanced resilience of Ukraine as a full-fledged participant in the global financial system.

Keywords: world financial system, international financial institutions, macro-financial stability, integration instruments, economic development.

Постановка проблеми. Інтеграція України у світову фінансову систему — це складний та багаторівневий процес, який включає як макроекономічні та фінансові, так і юридичні, інституційні, політичні, соціальні аспекти. Він стає особливо актуальним у контексті трансформацій, спричинених євроінтеграцією, глобалізацією, а також через виклики, пов'язані із війною, відновленням після агресії.

В умовах, коли Україна активно долає наслідки війни та глобальних економічних викликів, її інтеграція у світову фінансову систему є ключовою для економічного відновлення. Цей процес включає співпрацю з

міжнародними фінансовими інститутами, має глибокі історичні корені та стрімкий сучасний розвиток.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інтеграції України у світову фінансову систему зумовлена необхідністю забезпечення стійкого економічного розвитку, залучення іноземних інвестицій та підвищення конкурентоспроможності національної економіки в умовах глобалізації.

Питанням дослідження теоретичних та практичних аспектів співпраці України з міжнародними фінансовими інституціями присвячені праці вітчизняних науковців Смагло О.В. [1], Марцеляка О.В. [2], Штерма Т. В., Гончарук Я. М., Урбанович А. В., Бура М. М. [3], Борзенко О., Глазова А. [3], Татарин Н. Б., Половко Д. М. [5], які розглядають перспективи інтеграції фінансового сектора України в світовий простір через гармонізацію національного регуляторного середовища з вимогами та стандартами міжнародної практики, активізацію процесів розвитку вітчизняного ринку капіталу та поглиблення співпраці з провідними європейськими фінансовими інституціями. Серед іноземних науковців слід виділити: Yi Eunkyung, Kim Bongchul, Oztarsu Mehmet Fatih, Khaustova Yevheniia, Yatsenko Hanna [6], які справедливо виділяють, що міжнародні інституції є важливим інструментом забезпечення фінансової стабільності, стимулювання економічного зростання та зменшення рівня бідності. Проте їх діяльність має постійно удосконалюватися для адекватного реагування на сучасні виклики, зокрема фінансові кризи, політичну турбулентність та трансформації глобальної економіки.

Денисенко М. П., Поліщук М. Р., Білько М. В. [7] окреслюють проблемні питання взаємодії, зумовлені як особливостями національної економіки, так і специфікою діяльності самих інститутів. Дем'янчук О. І. [8] досліджуючи кредитні програми в рамках співпраці України з міжнародними інституціями, виділяє ризик зростання боргової спіралі. Підтримуємо думку Gvozdej N., що

основними викликами, які постають у процесі фінансової взаємодії України з Європейським Союзом та іншими міжнародними організаціями, є низка системних проблем. Серед яких: недостатня ефективність роботи інституційного апарату, відповідального за розроблення та реалізацію проєктів міжнародних фінансових операцій; непрозорість процесів управління коштами, наданими міжнародними організаціями; нестача системної підтримки малого й середнього бізнесу; уповільнені темпи імплементації реформ, що зумовили потребу у значних зовнішніх запозиченнях від МВФ, ЄС та інших кредиторів [9]

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Наукова проблема полягає у визначенні оптимальних напрямів, механізмів та інструментів інтеграції фінансової системи України у світовий фінансовий простір з урахуванням викликів глобалізації, воєнних і економічних ризиків, а також у пошуку шляхів підвищення ефективності співпраці з міжнародними фінансовими інститутами з метою забезпечення макроекономічної стабільності, залучення інвестицій та стимулювання сталого економічного розвитку країни.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є обґрунтування практичних напрямків інтеграції фінансової системи України у глобальний фінансовий простір. Для досягнення мети поставлено такі завдання:

- проаналізувати сучасний стан, ключові бар'єри та можливості цього процесу;
- виділи основні напрямки взаємодії, спрямованими на стабілізацію та відбудову країни;
- розглянути діючі програми взаємодії України з МФІ;

– розробити рекомендації щодо підвищення ефективності взаємодії України з міжнародними фінансовими інституціями з метою забезпечення стійкого економічного розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні, в умовах повномасштабної військової агресії Російської Федерації, співробітництво України з провідними міжнародними фінансовими інституціями набуло визначального значення. Тісна координація дій Національного банку України та уряду з Міжнародним валютним фондом, Світовим банком, Європейським банком реконструкції та розвитку, Європейським інвестиційним банком та іншими міжнародними партнерами є необхідною передумовою підтримання макрофінансової стабільності, збалансованості державного бюджету, реалізації програм екстреної допомоги та відновлення критично важливої інфраструктури, зокрема об'єктів енергетики та соціальної сфери, що зазнають систематичних руйнувань. Надана фінансова підтримка супроводжується суворими вимогами щодо підзвітності, прозорості та дотримання умов програм, що стимулює Україну до поглиблення правових та інституційних реформ. Це сприяє зміцненню верховенства права, мінімізації корупційних ризиків і водночас виступає ключовим чинником інтеграції України до європейського економічного простору та формування конкурентоспроможної, стійкої економіки.

Слід визначити, що Україна отримує значну міжнародну фінансову підтримку від ключових партнерів на протязі років. Так, Міжнародний валютний фонд (МВФ) надає допомогу в рамках програми Extended Fund Facility на суму \$15.6 млрд, з якої вже виділено близько \$10.6 млрд, і Україна звернулась за новою програмою. Світовий банк оцінює потреби у відбудові на 2025 рік, підкреслюючи значний дефіцит фінансування, попри вже виділені \$7.37 млрд на пріоритетні напрями [10].

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) уже інвестував в Україну понад €7,2 млрд [11] і оголосив про намір збільшити свій капітал для подальшої підтримки країни. Європейський Союз спільно з Європейським інвестиційним банком (ЄІБ) надають значну макрофінансову допомогу, що вимірюється десятками мільярдів євро, зокрема нещодавно ЄІБ схвалив додатковий пакет фінансування обсягом €500 млн, спрямований на розвиток енергетичної інфраструктури та відновлення житлового фонду. Ці масштабні обсяги допомоги покладають на українську владу велику відповідальність за прозоре та ефективне використання наданих ресурсів. Ці дані ілюструють масштаб міжнародної підтримки — одночасно це означає і велику відповідальність влади України щодо прозорості та ефективності використання ресурсів.

Міжнародні фінансові інституції (МФІ) та Україна співпрацюють за кількома ключовими напрямками (рис.1), спрямованими на стабілізацію та відбудову країни (рис.1).

Рис.1 Основні напрямки співпраці з МФІ

Джерело: розроблено авторами

- **Макрофінансова стабілізація** - МВФ залишається «якорем» макроекономічної політики: програми МВФ надають кредитну подушку та вимагають структурних реформ (фіскальна дисципліна, податкова політика, прозорі субсидії). Розробка нової програми (або продовження чинної) дасть доступ до додаткових ресурсів і важливу зовнішню перевірку макрополітики.

- **Відновлення та інфраструктура** - координація інвестицій у житло, енергетику, водопостачання, дороги та демінування; залучення

приватного сектору через гарантії та спільні проекти. Оцінка потреб Світового банку (Reconstruction Needs Assessment) вказує на значний фінансовий розрив, який треба закривати частково грантами, частково кредитами та приватними інвестиціями.

- **Реформи фінансового сектору** - є критично важливими для його інтеграції у світову систему. Вони включають підвищення прозорості банківської системи, посилення регулювання, впровадження міжнародних стандартів. Це допомагає зробити українські банки стійкішими до криз та привабливішими для іноземних партнерів. МФІ, зокрема ЄС, допомагають гармонізувати законодавство України з європейським, що полегшує доступ до міжнародних ринків капіталу та сприяє інтеграції з європейськими платіжними системами. Це також зміцнює незалежність НБУ та посилює захист прав споживачів фінансових послуг.

- **Мобілізація приватних інвестицій.** Жоден державний чи міжнародний бюджет не зможе повністю покрити потреби у відбудові. Тому ключове завдання — створити умови, за яких приватний капітал захоче інвестувати в Україну. МФІ відіграють тут роль каталізатора. Вони надають гарантії, страхування політичних ризиків та фінансують проекти разом із приватними інвесторами (public-private partnerships). Наприклад, ЄБРР та Міжнародна фінансова корпорація (IFC) можуть інвестувати в українські компанії або надавати кредити під проекти, тим самим зменшуючи ризики для приватних інвесторів і залучаючи їхній капітал [12,13].

Інструменти, через які відбувається співпраця з міжнародними фінансовими інститутами, багатогранні. Серед них можна виділити:

по-перше, прямі кредити і гранти. Гранти — кошти, які не потребують повернення, часто надаються ЄС або міжнародними фондам у межах програм підтримки чи відбудови, особливо для соціальних чи гуманітарних витрат.

Кредити — з МВФ, Світового банку, ЄБРР тощо, часто на пільгових умовах, із довгими строками погашення і пільговим періодом;

по-друге, бюджетна підтримка (budget support) — кошти, які надходять безпосередньо у бюджет країни для фінансування витрат (на пенсії, зарплати, соціальні послуги, ремонт інфраструктури). Наприклад, США, ЄС та партнери надавали бюджетну підтримку, що разом складає значну частину зовнішнього фінансування. Україна заявила про USD 16.8 млрд бюджетної підтримки вже у 2025 році від партнерів;

по-третє, технічна допомога й трансфер стандартів: допомога у запровадженні міжнародних стандартів фінансової прозорості, реформування процедур банківського нагляду, підтримка розвитку FinTech та цифрових фінансових сервісів, розбудова платіжної інфраструктури [14, с.130]. Наприклад, МВФ надав технічну допомогу НБУ щодо критеріїв контрагентів для монетарних операцій та Emergency Liquidity Assistance;

по-четверте, співпраця в сфері законодавства та регуляції: гармонізація з європейським законодавством, імплементація стандартів AML/CFT, кібербезпека, захист прав інвесторів. Також співпраця через двосторонні та багатосторонні угоди [15].

Аналізуючи підтримку зі сторони міжнародних фінансових інституцій, слід виділити, що упродовж перших шести місяців 2025 року Міністерство фінансів України залучило до Державного бюджету зовнішнє фінансування на суму 22 млрд доларів США станом на 30 червня (рис.2).

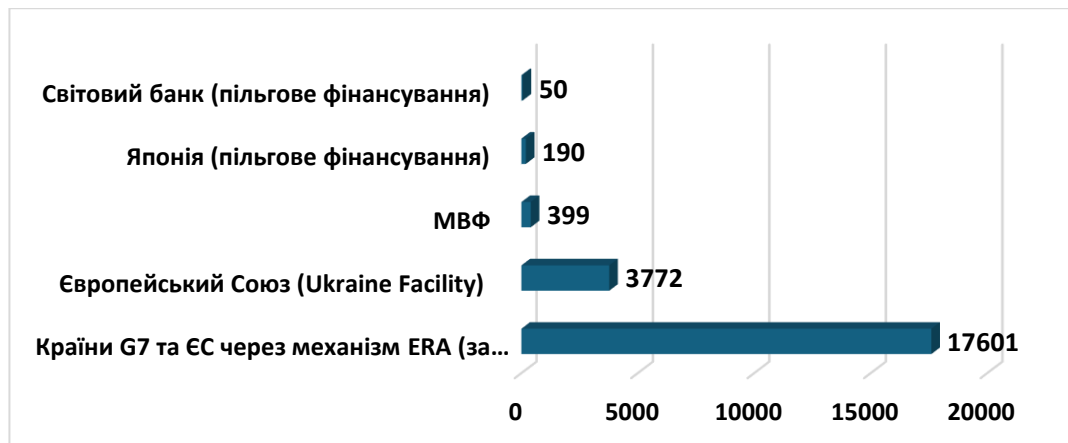

Рис. 2 Зовнішнє фінансування Державного бюджету України з початку 2025 року (млрд. дол. США).

Джерело: сформовано за джерелом [16].

Механізм ERA у 2025 році спрямували вже 17,6 млрд доларів США. У квітні Україна отримала 3,5 млрд євро від Європейського Союзу в межах інструменту Ukraine Facility. Транш складався з пільгового фінансування (3,1 млрд євро) та грантової підтримки (400 млн євро). Україна отримала 190 млн доларів США від Японії в рамках спільного зі Світовим банком проєкту DRIVE. Він передбачає допомогу Україні у підвищенні стійкості національної дорожньої мережі, модернізації інфраструктури, відновлення мостів. Також, кошти від Світового банку надійшли в рамках виконання проєкту у сфері охорони здоров'я THRIVE, метою якого – надання допомоги Уряду України у покращенні Програми медичних гарантій для створення надійної системи охорони здоров'я. Загалом від початку повномасштабної війни, міжнародні партнери спрямували до України понад 137 млрд доларів США бюджетної підтримки [17].

За словами Міністра фінансів Сергія Марченка, зовнішні фінансові потреби України у 2025 році становлять 39,3 млрд доларів США і вони вже повністю забезпечені. Кошти надходять до бюджету на регулярній основі, що дозволяє фінансувати пріоритетні витрати вчасно і повністю. Крім цього, у 2025 році Україна продовжує співпрацю з МВФ, успішно пройшовши сьомий

перегляд програми — найкращий результат за всю історію відносин із Фондом. Також реалізуються програми Світового банку та Ukraine Facility з боку ЄС, спрямовані не лише на бюджетну підтримку, але й на структурні реформи та модернізацію економіки. Водночас внутрішні доходи демонструють позитивну динаміку: у I кварталі 2025 року надходження зросли на 1 млрд доларів у порівнянні з 2024 роком, а ще 3 млрд доларів було залучено завдяки випуску державних облігацій. Дефіцит бюджету прогнозується зменшити з 24 % ВВП у 2024 році до 19,4 % у 2025 році [13].

Таким чином, фінансова допомога від міжнародних інститутів має подвійний ефект: по-перше, вона гарантує стабільність державних фінансів у воєнний час, а по-друге — інтегрує Україну у глобальну фінансову систему, формуючи довіру для приватних інвесторів та відкриваючи перспективи ширшої економічної співпраці.

Проте, існують суттєві бар'єри, які загрожують повній, ефективній інтеграції України у світову фінансову систему, серед них слід виділити:

- військовий ризик та нестабільність. Війна створює руйнування інфраструктури, змусить витратити значні ресурси на оборону, призводить до змін у бюджетному профілі (60 % бюджету може йти на оборонні витрати) [11]. Це знижує можливості для інших витрат та змушує залежати від зовнішніх джерел.

- боргова нестійкість. Зловживання позиками, бездіяльність у реструктуризації, не вигідні боргові умови можуть призвести до дефолтів або дилем між погашенням боргів і необхідністю фінансування важливих державних функцій.

- корупція та слабка інституційна здатність. МФІ вимагають прозорості, ефективного управління, відповідальності, якщо ці вимоги не будуть виконані, допомога може бути умовною або призупиненою.

- ринкові та регуляторні розбіжності з міжнародним стандартом.

— ризики від зміни зовнішніх умов: коливання валют, глобальні фінансові кризи, санкції, зміни політики донорів. Все це може впливати на умови фінансування і готовність інвесторів.

Як уже зазначалося, боргова нестійкість є одним із ключових бар'єрів для повноцінної інтеграції України у світову фінансову систему. Хоча залучення зовнішнього фінансування є критично важливим для покриття бюджетного дефіциту та підтримки економіки під час війни, це створює ризик зростання боргової спіралі.

Для обґрунтування проаналізуємо динаміку державного боргу України за останні роки. Як видно з рис. 3, загальний державний борг України станом на 31 грудня 2025 року досяг 7773865,2 мільйонів гривень, демонструючи значне зростання. Порівняно з 2024 роком, борг збільшився з 6980964,9 млн грн, що підкреслює прискорену залежність від запозичень, зокрема зовнішніх. Це зростання є виправданим джерелом фінансування внутрішніх потреб, але водночас створює ризики в умовах зростання кредитних ресурсів.

Отримані кошти, особливо від МВФ, Світового банку, ЄС та інших партнерів, часто надаються на пільгових умовах з довгими строками

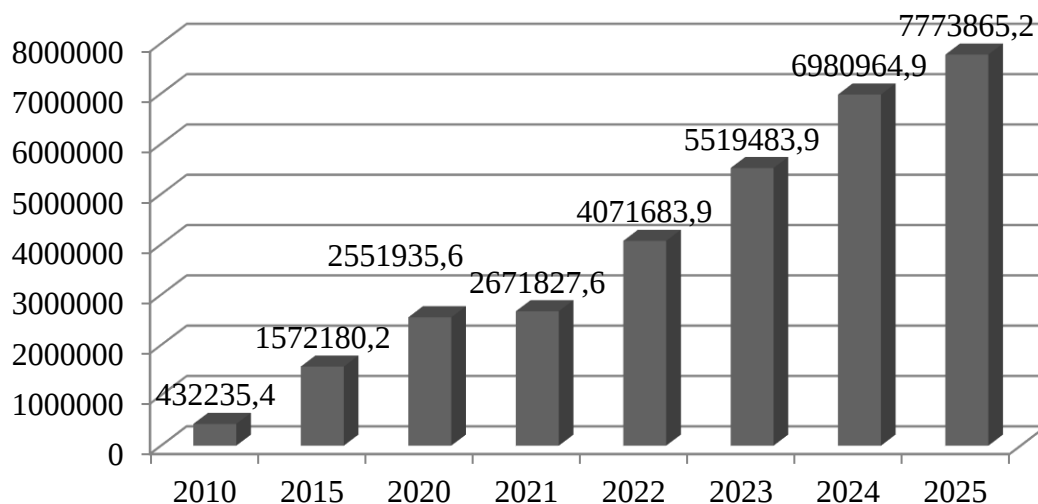

Рис. 3 Загальний державний борг України станом на 31 грудня 2010-2025 рр., млн грн

Джерело: розроблено за джерелами [19, 13].

погашення. Однак, незважаючи на ці сприятливі умови, зростання боргового навантаження вимагає ретельного управління. Виплати по боргу можуть становити значну частину бюджету, що обмежує можливості для інших витрат, зокрема на соціальну сферу, освіту та охорону здоров'я. Крім того, ризик неможливості повного виконання фінансових зобов'язань може ускладнити подальшу співпрацю із зовнішніми кредиторами.

Ключовим індикатором боргової стійкості є рівень співвідношення боргу до ВВП. Цей показник є досить високим і досягнув 91,2% у 2024 році., що вказує на значне боргове навантаження на економіку, що може обмежувати можливості для інших витрат та підвищувати ризики для інвесторів.

Хоча залучення зовнішніх коштів є необхідним, особливо в умовах війни, проте це збільшує майбутні зобов'язання України перед міжнародними партнерами. Високе боргове навантаження ускладнює проведення самостійної фінансової політики та може стати гальмом для довгострокового економічного відновлення, якщо не будуть знайдені шляхи для мобілізації внутрішніх ресурсів та диверсифікації джерел фінансування.

Для забезпечення стійкості боргу в довгостроковій перспективі, Україна має розширити свою стратегію. Потрібно не лише залучати зовнішнє фінансування, але й диверсифікувати джерела. Необхідно посилювати внутрішні ресурси, зокрема через:

- Збільшення податкових надходжень – необхідно розробити та впровадити ефективні податкові реформи.
- Мобілізацію внутрішніх ринків капіталу.
- Створення умов для приватних інвестицій - запровадження інституційних реформ, що сприятимуть зростанню довіри та залученню іноземного приватного капіталу, оскільки жоден державний чи міжнародний бюджет не зможе повністю покрити потреби у відбудові.

Ефективне управління боргом та його обслуговування, а також досягнення домовленостей щодо реструктуризації є критично важливими для уникнення дефолту та підтримки довіри міжнародних партнерів. Це забезпечить не лише фінансову стабільність, але й створить надійний фундамент для подальшої економічної інтеграції України.

Не зважаючи на виклики, перспективи для інтеграції є значними. Серед них можна виділити нову програму МВФ, яка має замінити діючу Extended Fund Facility і надати середньострокове фінансове забезпечення на 2025-2026 роки. Є потенціал для використання механізмів, як Reparations Loan від ЄС, заснованих на доходах від заморожених активів РФ, що може стати джерелом значних коштів без негайних боргових зобов'язань. Можливість залучення інвестицій де частина фінансування—гранти (донорські кошти), частина — приватні інвестиції чи кредити, є досить великою. Розвиток цифрових фінансових інструментів для міжнародних розрахунків [20]. Наступним кроком може стати диверсифікація джерел фінансування — не лише кредитів і грантів, але й інвестицій, мобілізація внутрішніх ресурсів, збільшення доходів бюджету без надмірного тягаря для підприємств і населення [21,15].

Отже, інтеграція фінансової системи України у світовий фінансовий простір передбачає реалізацію комплексу стратегічних напрямів, спрямованих на забезпечення фінансової стабільності та залучення інвестиційних ресурсів, а саме:

По-перше, важливим напрямом є гармонізація фінансового законодавства із міжнародними стандартами. Це включає імплементацію Міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS), адаптацію банківського нагляду відповідно до вимог Базельських угод (Basel III), а також посилення регуляторної політики щодо протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму відповідно до рекомендацій FATF.

По-друге, необхідним є розвиток фінансового ринку та його інфраструктури, зокрема створення ліквідного фондового ринку, інтегрованого з європейськими біржами, розширення ринку державних і корпоративних цінних паперів, впровадження сучасних клірингових та депозитарних систем.

Важливим напрямом є також поглиблення співпраці з міжнародними фінансовими інституціями (МВФ, Світовий банк, ЄБРР, ЄІБ) шляхом залучення пільгових кредитних ресурсів для підтримки структурних реформ, розширення програм технічної допомоги та участі у регіональних фінансових ініціативах.

Крім того, інтеграція повинна передбачати розширення фінансової інклюзії та підтримку малого і середнього бізнесу (МСБ) шляхом впровадження інструментів мікрофінансування, державних програм гарантування кредитів, розвитку краудфандингових платформ.

Не менш значущим є напрям цифровізації фінансового сектору, що включає впровадження фінтех-рішень, платіжних платформ, систем відкритого банкінгу (Open Banking), а також використання блокчейн-технологій для забезпечення прозорості державних фінансів.

Висновки. Інтеграція України у світову фінансову систему — не просто можливість, а необхідність для забезпечення стабільності, відновлення і сталого розвитку. Попри величезні виклики війни, боргової нестійкості, інфраструктурних втрат, країна вже має помітні досягнення: міжнародні програми з МВФ, значну зовнішню фінансову підтримку, проведення технічної допомоги і реформ. Успіх майбутньої інтеграції буде залежити від таких ключових складових, як: внутрішні реформи (прозорість, відповідальність, регуляторна доброчесність, здатність адаптуватись до міжнародних стандартів) та стабільної, передбачуваної зовнішньої підтримки від партнерів.

Отже, для подальшої інтеграції України у світову фінансову систему доцільно:

- продовження переговорного процесу з Міжнародним валютним фондом та узгодження нових програм співпраці для забезпечення макроекономічної стабільності та підтримки реформ (міжнародні фінансові програми: stand-by та Extended Fund Facility від МВФ, проекти Світового банку, грантові програми ЄС);
- застосування інвестиційних механізмів (державно-приватне партнерство, «зелені» облігації, проєктне фінансування);
- активізувати реформу фінансового регулювання і правової бази;
- використання фінансових технологій (цифрові платіжні системи, системи миттєвих переказів, смарт-контракти);
- формувати професійні програми підготовки фінансових фахівців, аналітичні дослідження щодо глобальних фінансових трендів.
- проводити постійний моніторинг і контроль інтеграції через системи аудиту, оцінки ефективності використання зовнішніх ресурсів.

Оптимальні напрями, механізми та інструменти інтеграції фінансової системи України у світовий фінансовий простір повинні формуватися з урахуванням викликів глобалізації, необхідності забезпечення фінансової стабільності та підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Комплексна реалізація зазначених заходів дозволить не лише зміцнити позиції України у міжнародному фінансовому середовищі, але й створити фундамент для сталого економічного зростання, розширення інвестиційних можливостей та підвищення рівня добробуту населення.

Список використаних джерел

1. Смагло О. В. Стан та перспективи розвитку співпраці між Україною та міжнародними інституціями. Економіка та суспільство. 2018. Випуск 14. С.

- 856-861. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/14_ukr/123.pdf (дата звернення: 05.07.2025р.)
2. Марцеляк О.В. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями в умовах війни, глобалізації та євроінтеграції. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2025. Випуск 88: частина 4. С. 115-122. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.88.4.17>
3. Штерма Т. В., Гончарук Я. М., Урбанович А. В., Бура М. М. Перспективи інтеграції фінансового сектора України у світовий ринок після війни. *Бізнес Інформ*. 2025. №2. С. 392–400. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-2-392-400>
4. Borzenko O., Hlazova A. Stabilization mechanisms of eu monetary policy in the context of interaction with the financial sphere of Ukraine. *Journal of European Economy*. 2024. vol. 23, no. 3. pp. 395-18, DOI: [doi:10.35774/jee2024.03.395](https://doi.org/10.35774/jee2024.03.395).
5. Татарин Н. Б., Половко Д. М. Фінансовий ринок України: аналіз сучасного стану, загрози, проблеми та перспективи. *Галицький економічний вісник*. 2023. Вип. 83. № 4. С. 78–88. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04.078
6. Yi Eunkyung, Kim Bongchul, Oztarsu Mehmet Fatih, Khaustova Yevheniia, Yatsenko Hanna. Optimisation of international financial institutions: A comparative analysis of Ukraine and South Korea's roles in enhancing global economic stability. *World Development Perspectives*. Elsevier. 2025. Vol.38. DOI: [10.1016/j.wdp.2025.100674](https://doi.org/10.1016/j.wdp.2025.100674)
7. Денисенко М. П., Поліщук М. Р., Білько М. В. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями. *Економіка, менеджмент і маркетинг*. 2020. Том 26. №1. С.42-49
8. Дем'янчук О. І. Сучасні форми співпраці України з міжнародними фінансовими інститутами. *Наукові записки Національного університету*

«Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. 2023. № 31(59). С. 62–69. DOI: 10.25264/2311-5149-2023-31(59)-62-69

9. Gvozdej N. Cooperation of Ukraine with international financial and credit organizations: current status and expansion prospects. *Three Seas Economic Journal*. 2022. Vol. 3 No. 2. P. 52-58. DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2022-2-7>

10. Ukraine makes official request for new IMF programme. *Reuters*: веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/business/finance/ukraine-makes-official-request-new-imf-programme-pm-says-2025-09-09> (дата звернення 05.07.2025)

11. The EBRD has been investing in Ukraine since 1992. *European Bank for Reconstruction and Development*: веб-сайт. URL: <https://www.ebrd.com/home/what-we-do/where-we-invest/ukraine.html> (дата звернення 12.07.2025)

12. Оновлена оцінка потреб у відновленні та реконструкції України. *Світовий банк*: веб-сайт. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released> (дата звернення 12.07.2025)

13. Платежі у воєнний час: історія Національного банку України. *European Payments Council*: веб-сайт. URL: <https://www.europeanpaymentscouncil.eu/news-insights/insight/payments-wartime-story-national-bank-ukraine> (дата звернення 12.07.2025)

14. Петренко О. П., Шевченко А. А., Соломонова В. В., Безсмертна О. О. Фінтех та цифрові сервіси в кредитуванні: виклики й перспективи для економіки України. *Економічний вісник Причорномор'я*. 2025. №7. С. 129-143 URL: <https://ebbsl.com.ua/index.php/visnuk/article/view/104/125>(дата звернення: 05.07.2025).

15. Ukraine: Eighth Review Under the Extended Arrangement Under the Extended Fund Facility, Requests for Modification of Performance Criteria,

Rephasing of Access, and Financing Assurances Review-Press Release; Staff Report; and Statement by the Alternate Executive Director for Ukraine. IMF eLIBRARY: веб-сайт. URL: <https://www.elibrary.imf.org/view/journals/002/2025/156/article-A001-en.xml> (дата звернення 10.07.2025).

16. Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями. *Національний банк України*: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/international/financial-institutions> (дата звернення 14.07.2025)

17. Міністерство Фінансів України. У першому півріччі 2025 року Уряд України залучив \$22 млрд зовнішнього фінансування, 2025. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/in_the_first_half_of_2025_the_government_of_ukraine_secured_22_billion_in_external_financing-5228 (дата звернення 14.07.2025).

18. Sergii Marchenko: Ukraine's external financing needs for 2025 are fully secured; we must remain financially prepared for any scenario in the coming year. *Ministry of Finance of Ukraine*: веб-сайт. URL: https://mof.gov.ua/en/news/sergii_marchenko_ukraines_external_financing_needs_for_2025_are_fully_secured_we_must_remain_financially_prepared_for_any_scenario_in_the_coming_year-5132 (дата звернення 12.07.2025)

19. Шевченко А. А., Петренко О. П., Добрянська Н. А. Державний борг України: сучасні реалії та основні тенденції. *Аграрний вісник Причорномор'я (серія «Економічні науки»)*. 2016. № 78. с. 127-137.

20. EU executive floats idea of reparations loan for Ukraine, based on frozen Russian assets. *Reuters*: веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/business/finance/eu-executive-floats-idea-reparations-loan-ukraine-based-frozen-russian-assets-2025-09-10> (дата звернення 05.07.2025)

21. Петренко О. П., Шевченко А. А. Цифрові технології у фінансовому аналізі аграрних підприємств: виклики та можливості під час війни. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. №18. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15517740>